

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

ZINAS

● Cik desmitnieku vai simtnieku, dodoties no mājas, jāatliek maka neaizskaramajā nodalījumā, lai pietiktu autobusa biļetei turp un atpakaļ ceļam? Preiļu autoostā paskaidroja, ka tajos maršrutos, kur brauc Jēkabpils autobusu parka autobusi, par vienu kilometru jāmaksā viens rublis 50 kapeikas. Piemēram, no Preiļiem līdz Līvāniem biļete maksā 54, līdz Silajāniem — 27, līdz Riebiņiem — 11 rubļus. Bērnu līdz 7 gadu vecumam piepilsētas autobusus ved par velti, bet, sākot no 7 gadiem, jāpērk pilna biļete. Tālsatiksmes autobusus bērns līdz 5 gadiem brauc par velti, no 5 līdz 10 gadiem jāpērk pusē biļetes. No Preiļiem līdz Rīgai var aizbraukt par 370 rubļiem. Turmēr, dodoties no mājas, sevīši uz pāris dienām, drošāk ir biļetei naudas atlikt vairāk. Iespējams, ka jau nākošajā dienā tā būs dārgāka. Ceturtdien galvenajos vilcienos ir pabeigta Līvānu bērnodārzu reorganizācija. Notika pilsētas padomes valdes sēde, kurā piedalījās arī bērnodārzu vadītāji. Nolemts slēgt bērnodārzu «Rūki-

ši». Līdz ar to pilsēta no četriem bērnodarziem turpmāk bērnodārza funkcijas veiks tikai viens. Divi ir atdoti 1. vidusskolai, bet «Rūkiša» telpu liktenis pagaidām vēl nav izlemts. Palikušais bērnodārzs «Saulīte» spēj uzņemt apmēram 160 bērnus, un pašlaik Līvānos ar to pilnīgi pietiek. «Saulītes» vadītāja B. Doropolska komplektē jaunu darbinieku kolektīvu. No visiem četriem bijušajiem bērnodarziem pēc to vadītāju ieteikumiem darbs «Saulītē» būs pašam labākajam, pieredzes bagātākajam un attiecīgu izglītību ieguvušajam darbiniecēm. Turpinās jauniešu iesaukšana aktīvajā obligātajā dienestā. Pirmie 10 puīši jau ir iesaukti robežapsardzības dienestā. Iesaukta arī nākošā puīšu grupa, kas gatavojas nosūtīšanai uz dienestu Latvijas Republikas iekšlietu formējamos un valdības štāba bataljonā. Lielāka jauniešus saucamo daļa izsaka vēlēšanos dienēt robežsargos. Tomēr ar vēlēšanos vien ir par maz, nepieciešama laba veselība un fizisks rādījums, valsts valodas prasme un izglītība, ne zemāka par vidējo. Savukārt valdības bataljonā ir vēlami puīši ar dažādām celtniecības specialitātēm, vai arī goda sardzei — ne mazāki par

metru astoņdesmit un ne garāki par metru deviņdesmit centimetriem. ● Latvijas armijas kareivji dienesta laikā saņem arī atvaļinājumus, ja ir disciplinēti uzvedušies. Arī pašlaik vairāki rajona puīši atrodas atpūtā. Bet Latvijas armijā gadās arī dezertieri. No kādas daļas ieradās atvaļinājumā līvānietis, bet noteiktajā termiņā neatgriezās daļā. Valsts dienesta rajona pārvalde viņu meklēja kopā ar policiju. Bēgļis pēc laika pats ieradās daļā, un, acinredzot, saņēms sodu. ● Ir gadījumi, kad puīši neierodas uz iesaukšanu. Šoruden pirmajā reizē ieradās 15 jaunieši, otrajā — seši. Vairākos gadījumos ir bijis attaisnojošs iemesls — slikti sakaru dēļ nav saņēms paziņojums, slimība vai kas cits. Bet ir arī tiša izvairīšanās, kam piemērojams republikas Kriminālkodeksa attiecīgs pants un sods. Pagaidām gan līdz tiesas darbiem nav nācies nonākt. ● Latvijas Republikas armijas jauniešiem cerēja turpināt vecās tradīcijas — uz iesaukšanu ierasties vairāk vai mazāk pilnā, lustīgu pavadītāju stutētiem. Turmēr, kad pavasara iesaukumā kategoriski un nepielūdzami viens ierēbis jauneklis tika nosūtīts atpakaļ uz mājām un nāka-

māja diena pašam nācis meklēt ceļu uz savu daļu, prāti ir iegrozijušies pareizi. Jauniesaucamie uz dienesta pārvaldi ierodas bez mazākā reibuma. ● Republikas sievietes šoruden tika aicinātas adīt vilnas zeķes cimdus, kaklautes, ko nosūtīt mūsu armijas karavīriem, jo pagaidām viņi vēl nav pilnībā nodrošināti ar siltu apģērbu. Diemžēl rajonā vai nu šāda informācija nav saklausīta, vai arī mūspuses sievietēm trūcīgāk ar dziju un laiku, bet, kā teica valsts dienesta rajona pārvaldē, siltas zeķes nekas vēl nav piedāvājis. Protams, jauniešiem jāpaaugstinās mēģinājumi ieloka šādas mantas. L. Rancāne ● Daudzus preiļiešu dzīvokļus jau ir apmeklējuši energoķerolles darbinieki, lai pārbaudītu elektroenerģijas patēriņa apmaksas pareizību. Kā jau bija sagaidāms, sakarā ar elektroenerģijas maksas paaugstināšanu, daudzi pasteidzās samaksāt par vēl neizlietoto elektroenerģiju. Pēc kontroleru sastādītajiem aktiem tiem nāksies samaksāt starpību. Atklātas arī visādas manipulācijas ar elektroenerģijas skaitītājiem, par ko vainīgie saņems sodu. L. Zenķeviča

**Uzņēmumu un
privātuzņēmēju
ievērbai!**
Samaksājot 3000 LVR,
jūs iegūsiet tiesības
publicēt šajā vietā savu
reklāmu! Un tā ir
garantija, ka to izlasīs
visi «NOVADNIEKA»
lasītāji.
● Atcerieties: ziedojot reklāmai tikai 5—10% no savas peļņas, Rietumvalstīs uzņēmēji savus ienākumus palielina 2—3 reizes!

**Mašīnkurināmais
divām nedēļām!**
Bet Preiļu pilsētas valde izsaka stingro rājienu uzņēmuma «Siltums» direktora vietas izpildītājam J. Anspokam. Preiļu pilsētas valde, izvērtējot situāciju par nīcīgajam mašīnkurināmā rezervēm Preiļos, izskatīja un analizēja līgumu, ko siltumtīklu uzņēmums augsstā noslēdzis ar kompāniju «Anna» (komercdirektors I. Fedotovs). Pēc līguma «Anna» apņēmusies sagādāt šķidro kurināmo, un tās miljoni rubļu tās kontā ieskaitīti jau augustā. Kompānija solījusi pārdot mašīnkurināmo par 11 tūkstošiem rubļu par tonnu, taču tas praktiski netiek piegādāts. Situācija vairāk kā mīklaina, jo abas puses, kompānija «Anna» un uzņēmums «Siltums», noslēgušas līgumu, kurš ir izdevīgs tikai «Annai», jo tā neuzņemas nekādu atbildību (izņemot morāli) par to, ja tā neizpilda līgumā paredzētās saistības vai iekavē kurināmā piegādi. Toties siltumtīklu, ja tie laikus neieskaitītu noteikto summu, šai «kompānijai», maksātu soda naudu. Faktiski siltumtīklu uzņēmums 3 miljonus rubļu, ko tas kā lūgtu par šīs ar 85 procentu pērkamā valsts bankā, ka bezprocentu aizdevumu atvēlējis kompānijai «Anna». Iznāk, ka pagaidām tik vien kā jātic kompānijas pārstāvja, kurš bija paaicināts uz valdes sēdi, solījumiem, ka kāda krava mašīnkurināmā esot jau ceļā uz Preiļiem. Savukārt Anspoka kungam, kurš parakstījis šādu visnotaļ nepārdomātu un neizdevīgu līgumu, jāsamierinās ar stingro rājienu un to, ka pilsētas valde viņu pagaidām apstiprināja tikai par uzņēmuma vadītāja vietas izpildītāju. Bet kompānijai «Anna» Preiļu pilsētas valde izsaka brīdinājumu, ja tā nenodrošinās (bez pārtraukuma) līgumā paredzētā kurināmā daudzuma piegādi un par līgumā noteikto cenu, tad tai turpmāk nav ko cerēt uz labvēlības statusu saimnieciskajai un citai darbībai Preiļos. Saldumu tirgotavai telpas būs! Zemniekiem — arī! Preiļu pilsētas valde piekrita SIA «Dzelme» nodot nomā telpas bijušā rajona sadzīves pakalpojumu kombināta ēkā. SIA šeit domā izveidot saldumu tirgotavu. Vārēšot nopirkt gan konfektes, gan firmas «Staburadze» tortes. Savukārt jaunsaimeņi Krivāns no Rušonas pagasta saņems nomā bijušās «Jūrnalas» telpas, lai tur pārdotu pašražoto produkciju. Tika atteikts SIA «Vanda» izīrēt telpas dzīvojamā mājā pilsētas centrā. Izmaksājot kompensāciju, jāpārbauda norēķins par siltumu Valde pieņēma lēmumu, kas jāpilda iestādēm un uzņēmumiem, izmaksājot strādājošajiem kompensācijas siltumapmaksā. Pirms izmaksāt kompensāciju, jāpārbauda, vai darbinieks ir samaksājis par apkuri iepriekšējā mēnesī. Ja viņš to nebus izdarījis, kompensāciju nedrīkst izmaksāt. Uzņēmuma vai iestādes vadītājs būs personiski atbildīgs par šo noteikumu neievērošanu. Ceļinieki lūdz, pilsētas valde dod atļauju 24. ceļu remontu un būvniecības pārvalde lūdz no Preiļu pilsētas valdes, lai tā atļauj pārdot uzņēmuma bilance esošās dzīvojamās mājas to pašreizējiem īrniekiem. Valde atļāva Līvānu mājas, kuras atrodas Aglonas ielā, pārdot Jānim Kļavim un Ilgvaram Muzikantam, bet māju Ziedu ielā 19 a — Valentīnam Borovskim.

PREIĻU RAJONA TDP VALDĒ

Ceturtdien, 29. oktobrī notika Preiļu rajona Tautas deputātu padomes valdeskārtējā sēde. K

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona TDP sekretāre V. Brice, tajā izskatīti jautājumi, kas skar vairākas tautsaimniecības nozares. Reiz apspriesta rajona sadzīves pakalpojumu kombināta reorganizācijas gaita un nolemts lūgt prokuroru pārbaudīt reorganizācijas gaitā veikto saimniecisko operāciju atbilstību Latvijas Republikas likumiem un normatīviem. Valde pieņēmusi lēmumu par naudas līdzekļu iedalīšanu no budžeta brīvajiem līdzekļiem. 62 tūkstoši rubļu piešķirti Līvānu pilsētas valde dienesta dzīvokļa apmaksai, 35 tūksto-

ši rubļu — rajona sporta pasākumu finansēšanai, 20 tūkstoši rubļu — rajona TDP valdei stipendiju un pabalstu izmaksai, kā arī rajona arhitekta dienestam krāsas remonta apmaksai, 25 tūkstoši rubļu — kinodirekcijai apkures apmaksai, 7 tūkstoši rubļu — Lāčplēša dienas atzīmēšanai. Tika apspriesta gatavošanās kārtējiem Dziesmu svētkiem. Nodibināta rīcības komiteja un nolemts bankā atvērt speciālu kontu to finansēšanai.

Rajona TDP valde pieņēmusi lēmumu lūgt LR AP Prezidiju pārdēvēt Aizkalnes pagastu par Jāsmuižu. Izskatīts jautājums par ūdensslēpošanas kluba turpmāko statusu un pieņemts lēmums veikt nepieciešamos pasākumus ūdensslēpošanas bāzes pārņemšanai rajona TDP īpašumā. Valdes sēdē izveidota komisija, kurai uzdots izdarīt komercfirmas «IST» saimnieciski finansiālas darbības pārbaudi.

**Latvijas Republikas Ministru Padome
LĒMUMS № 446**
Rīga 1992. gada 22. oktobrī

Latvijas Republikas Ministru Padome nolemj

1. Noteikt republikā centralizētās apkures sistēmas vienotu diferencētu (normatīvo, virsnormatīvo) maksimālo tarifa likmi iedzīvotājiem:

1.1. ne lielāku kā 40 rbl. par normatīvo kopējās dzīvokļa platības kvadrātmetru mēnesī;
1.2. ne lielāku kā 80 rbl. par virsnormatīvās kopējās dzīvokļa platības kvadrātmetru mēnesī.

Normatīvā platība vienai ģimenei tiek noteikta kā 20 kvadrātmetru kopējās platības uz katru ģimenes locekli, bet pārējā dzīvokļa platība tiek vērtēta kā virsnormatīvā.

* Dotajā platībā neietilpst balkonu un lodžiju platība.

2. Vieļējām pašvaldībām:

2.1. nosakot siltumenerģijas piegādātājiem apkures cenas un tarifus, ievērot pamatprincipus, kas noteikti ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 1992. gada 5. augusta 315. lēmumu (punkti 1.2, 1.3. un 2.), ievērojot arī ka jāpamaksā tikai faktiski patērētais siltuma daudzums, kas fiksēts ar siltuma mērītājiem, bet, ja tie nav uzstādīti, tad pēc aprēķiniem, kas balstās uz konkrētos projektos noteiktajiem siltuma zudumiem, apkures ilgumu un vidējām ārējais temperatūram.

Gadījumos, kad dzīvojamo māju kopīgās platības kvadrātmetra apkurei padotās enerģijas apmaksas lielums apkures sezonā pārsniedz 1. punktā noteiktos apmērus mēnesī vai arī kurināmā izmaksas nesasniedz 90-85% no siltuma izmaksām, jānozīmē speciālistu komisija siltumapgādātājas organizācijas ekonomiskās un tehnoloģiskās darbības analīzei un attiecīgu pasākumu izstrādāšanai un veikšanai cenas lieluma samazināšanai;

2.2. izņēmuma kārtā izskatīt maznodrošinātu ģimeņu (kas saskaņā ar deklarāciju nespēj samaksāt 1. punktā noteiktos tarifus pilnā apmērā) lūgumus par apkures izmaksas termiņu pārdali, pagarināšanu ("atlikt maksājumu"), bet ne ilgāk kā līdz 1. septembrim;

2.3. noteikt potenciālo pabalstu adresātu loku sakarā ar siltumenerģijas tarifa palielinājumu un vienlaikus veikt siltumenerģijas izmaksu uzskaiti. Šī gada decembrī enerģijas ražošanas izmaksas jānosūtī LR Rūpniecības un enerģētikas ministrijai rezultātu apkopošanai;

2.4. veidot speciālu mērķa nozīmes ārpusbudžeta fondu, no kura daļēji kompensēt (subsīdēt) mazturīgo iedzīvotāju slāņus, kuru ienēmumi saskaņā ar deklarāciju nesedz nepieciešamās izmaksas;

2.5. kompensēt cenas starpību (līdz pašizmaksas līmenim) tiem siltumapgādes uzņēmumiem, kuriem siltuma ražošanas realizācijas izmaksas ir lielākas par ienēmumiem no iedzīvotāju maksājumiem. Kompensāciju lielumu zaudējumu segšanai rajona līmenī un finansēšanas avotus risināt attiecīgi kopīgi ar Rūpniecības un enerģētikas ministriju un Finanšu ministriju.

3. Ar š. g. 1. novembrī noteikt siltumapgādes izmaksas kompensācijas piemaksu 1500 rbl. apmērā visiem strādājošajiem valsts budžeta iestādēs no valsts budžeta, pašvaldībās strādājošajiem — no pašvaldību budžeta, kā arī nestrādājošajiem pensionāriem no sociālās apdrošināšanas un valsts budžeta.

Saimnieciskās darbības uzņēmumos strādājošajiem noteikt siltumapgādes kompensācijas piemaksu 1500 rbl. apmērā. Šīm piemaksām saviem uzņēmumā strādājošajiem nav saistoši patērētāja fonda ierobežojumi.

Piemaksas tiek pārtrauktas tiem strādājošajiem un pensionāriem, kas nav nokārtojuši īres un komunālos maksājumus par iepriekšējo mēnesi.

4. Latvijas Republikas Finanšu ministrijai sagatavot Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmuma projektu par apgrozījuma nodokļa iekasēšanas apturēšanu no iedzīvotājiem par komunālajiem maksājumiem, izņemot maksājumus par elektroenerģiju un telefonu.

IEDZĪVOTĀJU ZINĀŠANAI
Pamatojoties uz LR Ministru Padomes 26.10.92. lēmumu Nr. 446, uz apkures sezonu noteikti vienoti tarifi par apkuri no centralizētās apkures sistēmas:

1. 40 rbl. mēnesī par vienu normatīvās kopējās dzīvokļa platības kvadrātmetru.
2. 80 rbl. mēnesī par vienu virsnormatīvās kopējās dzīvokļa platības kvadrātmetru.

Normatīvā platība uz katru ģimenes locekli — 20 kv. m kopējās platības.

Pārreķināti iedzīvotājiem maksas grāmatinās tiks veikti pēc 1992. gada 15. novembra. Līdz pārreķina veikšanai jāmaksā pēc vecā tarifa.

Siltumtīklu uzņēmums

Ņemot vērā pašreizējo situāciju ar apkuri, «NOVADNIEKS» cer saņemt no siltumtīklu uzņēmuma atbildes uz šādiem jautājumiem:

1. Kāpēc SIA «Anna» var aizdot naudu bez procentiem, bet iedzīvotājiem jāmaksā bankas procenti par paņemto kredītu? Kāpēc siltumtīklu uzņēmums izmanto starpnieku kurināmā sagādē, līdz ar to sadārdzinot maksu par apkuri. Vai valsts siltumtīklu uzņēmums ir tik bezspēcīgs, ka pats ar saviem štata darbiniekiem to nespēj izdarīt? Ja tā, tad varbūt lietderīgāk visu siltumtīklu saimniecību nodot SIA «Anna» vai vēl kādai firmai?

2. Kāpēc maksa par apkuri kārtējo reizi noteikta maksimāla? Uz kādiem aprēķiniem siltumtīklu uzņēmums ir balstījies? Cik lieli ir virsnormatīvie siltuma zudumi trasēs un kāpēc arī par tiem jāmaksā īrniekiem? Ko konkrēti siltumtīklu uzņēmums ir darījis visu vasaras periodu, lai sagatavotos apkures sezonai?

LIKUMS PAR SAEIMAS VĒLĒŠANĀM

Saeimas deputātu kandidātus nākamajām vēlēšanām būs tiesības izvirzīt jebkuriem 100 vēlētājiem, kas iemaksās drošības naudu 50 minimālo mēnešalgu apmērā un kandidātu sarakstam pievienos politisko programmu, ko parakstījušas sarakstā minētās personas. To nosaka Latvijas likums «Par 5. Saeimas vēlēšanām», ko Augstākā Padome pieņēma 20. oktobrī.

Gandrīz vienbalsīgi tika akceptēts deputāta Jāņa Lagzdīna priekšlikums, ka nākamajās vēlēšanās nevarēs kandidēt bijušie PSRS un Latvijas PSR VDK darbinieki, Krievijas un citu valstu drošības dienesta vai armijas izlūkdienesta štata un ārštata darbinieki.

Likums paredz, ka tiesības vēlēties ir Latvijas Republikas pilsoņiem, kuri vēlēšanu dienā ir vecāki par 18 gadiem. Taču tiesības tikt ievēlētiem ir tiem pilsoņiem, kuri vēlēšanu pirmajā dienā ir vecāki par 21 gadu.

Likums par Saeimas vēlēšanām stājas spēkā piecas dienas pēc tā publicēšanas presē.

LATVIJAS RUBĻA PRESTIŽS

Zviedrijā notikušajā konferencē speciālisti pozitīvi novērtēja Latvijas naudas reformu. Vairāki eksperti uzskata, ka Latvijas rublis ir pat labāk konvertējams nekā Igaunijas krona. Konference bija vēlta naudas reformai Baltijas valstīs, un tajā galvenokārt tika salīdzināta Igaunijas un Latvijas pieredze.

Atšķirībā no Igaunijas kronas Latvijas rublim ir brīvāks kurss attiecībā pret cietajām valūtām. Tāpēc tas arī labāk «pielāgojas» ekonomiskajiem pasākumiem valstī, bet krona ir it kā piesaistīta Vācijas markai un līdz ar to zaudējusi darbības brīvību. Speciālisti domā, ka perspektīvā Latvijas rubļa pozīcijas var kļūt vēl stabilākas. Ja pie mums tiks uzsākta privatizācija par Latvijas rubļiem, tad valūtas īpašnieki, kas vēlēties pirkt nekustamo īpašumu, pārdos valūtu un pirs Latvijas rubļus. Rezultātā ārvalstu nauda republikā zaudēs popularitāti, bet Latvijas rubļa kurss celsies.

VIDES UN CILVĒKA NĀKOTNE

Igaunijas ekologi savos pētījumos sadūrušies ar paradoksālu psiholoģisko efektu. Izrādās, ka rūpniecības rajonos ar augstu piesārņojuma līmeni cilvēki lielākoties nav materiāli ieinteresēti dzīvot labākos apstākļos: par darbu ražotnēs ar veselībai kaitīgiem apstākļiem viņi saņem lielāku algu nekā par darbu labos apstākļos.

Ekologi secinājuši, ka jo vairāk veselībai nelabvēlīgu ražotņu tiks slēgtas, jo lielākas ir izredzes padarīt veselīgāku reģiona vidi un jo mazākas ir cerības pārvarēt augošo bezdarbu.

Igaunijā ekoloģiski piesārņotākais ir ziemeļaustrumu reģions, kura uzņēmumos galvenokārt izmanto novecojušu tehnoloģiju. Te var minēt visu degakmens pārstrādes rūpniecības kompleksu, piecdesmitajos gados celtās elektrostacijas: Igaunijas VRES un Baltijas VRES.

Tomēr pastāv arī kompromisa variants, kas apmierinātu visus un būtu izdevīgs valstij. Tāds ir tehnoloģiju modernizēšana un kopražotņu attīstīšana, iesaistot ārvalstu kapitālu. Lielu interesi par sadarbību šajā jomā izrāda, piemēram, Zviedrija. Pēc Zviedrijas vietējo pašvaldību asociāciju ielūguma vairāku Igaunijas ziemeļaustrumu rūpniecības pilsētu vadītāji apmeklēs šo kaimiņvalsti.

LETA

VIDES AIZSARDZĪBAS HRONIKA

To, ka bez pārtikas cilvēks var nodzīvot mēnesi, bez ūdens — piecas dienas, bet bez gaisa — piecas minūtes, cilvēki zina jau tūkstošiem gadu. Bet lai cik tas nebūtu savādi, mēs visus šos gadu tūkstošus rūpējamies vairāk par ēdienu, nekā par gaisu un ūdeni. Cilvēce attapās tikai tad, kad elpot kļuva grūti, un dzert ūdeni — ne vienmēr droši.

Dzīves dabisko pamatu aizsardzība pēdējā laikā kļuva par nākotnes atslēgu. Dabas apkārtējās vides aizsardzībai jāklūst par mūsu visu īpašu pienākumu, lai mēs varētu atstāt nākamām pa-

audzēm vidi, kura derīga dzīvei. Tādu mērķi izvirza sev republikas Vides aizsardzības komisija, un arī tās Preiļu nodaļa, kuru vada Valērijs Stūris.

Turpmāk nodaļa sola regulāri iepazīstināt lasītājus ar ekoloģisko situāciju rajonā.

Šoreiz varat iepazīties ar situāciju, kāda bija rajonā oktobra beigās.

ATMOSFĒRAS AIZSARDZĪBA
Ievērojami pārkāpumi nav reģistrēti. Sakarā ar rūpnīcu jaudu samazināšanos arī Līvānos atmosfēras kvalitāte uzlabojas. Jūlijā, augustā un septembrī Preiļos kaitīgo izmešu daudzums bija 3,1

tonna, t.i. 310 gramu uz vienu iedzīvotāju, visvairāk sēra oksīda — 1,62 tonnas.

SAUSZEMES EKOSISTĒMAS
Sakarā ar katastrofisko stāvokli Preiļu izgāztuvē, tuvākajā laikā šo objektu mēģināsim slēgt.

ŪDENS EKOSISTĒMAS
Līvānos 3888 kub. m sadzīves notekūdeņu mēneša laikā pa meliorācijas grāvi satecēja Dubnas upē. Analīzēs bioloģiskais skābekļa patēriņš — 273 mg/l, maksimāli pieļaujamā koncentrācija pārsniegta 45 reizes. Līvānu iedzīvotāji nav sūdzējušies, laikam pieraduši.

MEŽU EKOSISTĒMAS

Visiem zemes izmantotājiem vajag atcerēties, ka mežu (t.s. krūmu) izmantošana jebkurā gadījumā jāsaņāgo ar Vides aizsardzības komiteju un mežniecību. Ja mežs pieder jums, tas nenozīmē, ka varat to iznīcināt. «Senču ozolu vajadzētu saudzēt vairāk nekā lopus un tūrumus,» raksta laikraksts «Elpa».

Valdība no 1. oktobra (4. ceturksnim) ir palielinājusi piekārīgi nodokļus par dabas resursu izmantošanu un vides piesārņošanu. Tas attiecas uz visiem šī nodokļa maksātājiem.

Sociāli ekonomiskais stāvoklis rajonā 1992. gada 9 mēnešos

Viena strādājošā statūtsabiedrībā (paju sabiedrībā) biedra ienākums trešajā ceturksnī vidēji mēnesī bija 2097 rubļi.

Mēneša vidējais ienākums šā gada septembrī rūpniecībā strādājošajiem sasniedza 5532 rubļi, celtniecībā — 4617 rubļi, pārējos uzņēmumos un organizācijās, kuras nefinansē no budžeta, — 4237 rubļi un, kuras finansē no budžeta, — 4724 rubļi.

Mazumtirdzniecības preču apgrozījums 1992. gada janvārī—septembrī sasniedza 452485 tūkst. rbļ., kas, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, faktiskajās cenās palielinājās 4,6 reizes, bet salīdzināmajās cenās samazinājās par 30,3 procentiem.

Sabiedriskās ēdināšanas tirdzniecības apgrozījums 1992. gada janvārī—septembrī sasniedza 38863 tūkst. rbļ. un, salīdzinot ar 1991. gada 9 mēnešiem, salīdzināmajās cenās samazinājās par 41,4 procentiem.

Galvenās tirdzniecības organizācijas — rajona patērētāju biedrību savienības — mazumtirdzniecības preču apgrozījums, ieskaitot sabiedrisko ēdināšanu, 1992. gada deviņos mēnešos sasniedza 435668 tūkst. rbļ. un, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, salīdzināmajās cenās samazinājās par 33,4 procentiem.

Maksas pakalpojumu realizācijas apjoms šā gada deviņos mēnešos sasniedza 56,3 miljonu rubļu un, salīdzinot ar 1991. gada attiecīgo periodu, salīdzināmajās cenās samazinājās par 63,6 procentiem.

* * *

1992. gada deviņos mēnešos Preiļu rajonā iebrauca 1005 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 823 cilvēki. Izbrauca 1489 cilvēki, tais skaitā pieaugušie — 1101 cilvēks. Migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits samazinājies par 484 cilvēkiem. No ārpusrepublikas iebraukuši 59 cilvēki, izbraukuši 418.

1992. gada deviņos mēnešos dzimuši 476 cilvēki, miruši 506. Reģistrētas 270 laulības, šķirtas — 132.

Lauksaimniecība

1992. gada janvārī—septembrī statūtsabiedrības realizējušas kaušanai 5900 tonnas mājlopu un putnu (ieskaitot iepirktos no iedzīvotājiem pēc līgumiem) jeb par 20 procentiem mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā laika periodā.

Produktīvo lopu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu samazinājies: liellopi — par 18 procentiem, cūkas — par 43 procentiem, aitas — par 54 procentiem.

Statūtsabiedrībās 1992. gada 9 mēnešos izslauktas 25243 tonnas piena jeb par 23 procentiem mazāk nekā 1991. gada attiecīgajā periodā. Vidējais piena izslaukums no vienas govys bija 2058 kg un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo laika periodu samazinājies par 488 kilogramiem jeb 19 procentiem.

1992. gada janvārī—septembrī iegūts 1777 tūkst. gab. vistu olu jeb par 72 procentiem mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā laika periodā.

Pieaudzis kritušo lopu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo laika periodu: liellopu — par 23 procentiem, cūku — par 45 procentiem, aitu — par 85 procentiem.

1992. gada deviņos mēnešos visu kategoriju saimniecībās iepirkta 6621 tonna lopu un putnu, kas ir par 16 procentiem mazāk nekā 1991. gada deviņos mēnešos, piena — 31006 tonnas (par 28 procentiem mazāk), olas — 720 tūkst. gab. (par 71 procentu mazāk).

Lopkopības produktu vidējās iepirkuma cenas visu kategoriju saimniecībās no gada sākuma bija šādas: liellopiem — 23736 rbļ. par 1 tonnu (septembrī — 25604 rbļ.), cūkām — 41408 rbļ. par 1 tonnu (septembrī — 79589 rbļ.), aitām un kazām — 25263 rbļ. par 1 tonnu (septembrī — 31545 rbļ.), pienam — 6872 rbļ. par 1 tonnu (septembrī — 9833 rbļ.), olām — 1244 rbļ. par tūkstoti.

Līdz 1992. gada 1. oktobrim visu kategoriju saimniecībās iepirktas 3015 tonnas graudu, kas ir par 31 procentu mazāk nekā iepriekšējā gada deviņos mēnešos, 97 tonnas linu šķiedras (par 77 procentiem mazāk), 109 tonnas kartupeļu (par 53 procentiem mazāk), 126 tonnas dārzeņu (par 18 procentiem mazāk).

Laukos turpinās privatizācijas process. Uz 1. oktobri no paju sabiedrībām nošķirtas (privatizētas) 19 slaucamo govju fermas, 24 jaunlopu fermas, 8 cūku fermas, 826 slaucamās govys, 1419 jaunlopi, 3014 cūkas, 185 zirgi, kā arī citi ražošanas un neražošanas objekti.

Rūpniecība

1992. gada janvārī—septembrī rajona valsts rūpniecības uzņēmumos un uzņēmēj-sabiedrībās saražota preču produkcija uzņēmuma faktiskajās vairumtirdzniecības cenās 1155,4 miljonu rubļu vērtībā.

Preču produkcijas fiziskais apjoms, izvērtēts salīdzināmajās cenās, 1992. gada janvārī—septembrī, salīdzinot ar attiecīgu iepriekšējā gada periodu, samazinājies par

36,3 procentiem.

Pašreizējās cenās, salīdzinot ar augustu, septembrī ražošanas apjomi rūpniecībā samazinājās par 3153 tūkst. rbļ.

Izejvielu un materiālu trūkuma izraisīto piespiedu dīkstāvju dēļ šā gada deviņos mēnešos zaudēta rūpniecības produkcija 126,2 miljonu rubļu vērtībā jeb 10,9 procenti no kopējā ražošanas apjoma.

Daudzos rūpniecības uzņēmumos ir problēmas ar gatavās produkcijas realizēšanu, noliktavās uzkrājušies ievērojami gatavās produkcijas krājumi. Šā gada septembra beigās rūpniecības valsts uzņēmumos un uz to bāzes izveidotajās uzņēmēj-sabiedrībās noliktavās esošās nerealizētās gatavās produkcijas krājumu vērtība vairumtirdzniecības cenās sasniedza 145,3 miljonu rubļu. Lielākie nerealizētās produkcijas apjomi izveidojušie. Līvānu stikla fabrikā — 51539 tūkst. rbļ., Līvānu māju būves kombinātā — 37657 tūkst. rbļ., Preiļu siera rūpnīcā — 31452 tūkst. rbļ.

Rajona valsts rūpniecības uzņēmumos un uz to bāzes izveidotajās uzņēmēj-sabiedrībās produkcijas izlaide, rēķinot uz vienu rūpniecībā strādājošo, 1992. gada janvārī—septembrī salīdzinājumā ar 1991. gada attiecīgo laika periodu samazinājās par 30,9 procentiem.

Kapitālā celtniecība

1992. gada deviņos mēnešos valsts un pašvaldību, paju sabiedrībās un pārējo uzņēmējdarbības veidu organizācijās nodoti ekspluatācijā pamatfondi 27509 tūkst. rubļu kopapjomā, apgūti kapitālieguldījumi 75746 tūkst. rubļu vērtībā, kas salīdzināmajās cenās sastāda 24 procentus no 1991. gada janvārī—septembrī apgūtajiem kapitālieguldījumiem.

Par republikas budžeta asignējumiem apgūti kapitālieguldījumi 33607 tūkst. rbļ. vērtībā, no tiem būvmontāžas darbi 25722 tūkst. rubļu.

Deviņos mēnešos valsts, pašvaldību uzņēmumos un individuālajā sektorā nodotas ekspluatācijā dzīvojamās mājas ar 3,9 tūkstoši kvadrātmetru kopējo (lietderīgo) platību, kas ir par 1,8 tūkstošiem kvadrātmetru vairāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā laika periodā.

Celtniecības organizāciju pašu spēkiem veiktais līgumdarbu apjoms 9 mēnešos sasniedza 107395 tūkst. rbļ., kas ir par 75 procentiem mazāk nekā 1991. gada deviņos mēnešos (salīdzināmajās cenās).

Preiļu rajona valsts statistikas nodaļa

ARDIEVU, LATVIJAS TAUTAS FRONTE!

Latvijas tautas frontes vairs nav. Nē, protams, vēl jau pastāv organizācija, kura saucas LTF. Tomēr 5. kongresā pieņemtās statūtu izmaiņas, kuras aizliedz citu politisko organizāciju biedriem ieņemt vēlētos amatus TF, būtībā ir norobežojušas šo organizāciju no citām. LTF formāli ir beigusi pastāvēt kā demokrātisko spēku koalīcija un kļuvusi par partiju. Reāli LTF kā visas tautas kustība pārstāja eksistēt jau pēc augusta puča, kad tika sasniegts tās pamatmērķis — Latvijas neatkarība.

Līdz šim laikam ar lielo politiku un «Atmodas» īpašuma dalīšanu aizņemto frontes vadību stāvoklis rajonā nodaļās īpaši neuztrauca. Kongresa laikā sniegtajā radioin-

tervijā viens no delegātiem LTF trāpīgi nosauca par mironi ar grozāmu galvu. Es šaubos, vai vēl pastāv kaut vai viena pilnvērtīga LTF nodaļa ar 200 biedriem, kuri regulāri maksā biedra naudu. To daļēji parādīja arī kongresa delegātu izvirzīšana no Preiļu rajona, kad Preiļos uz nodaļas konferenci ieradās 8 cilvēki, bet Līvānos nedaudz vairāk. Organizācija ir sairusi un palikusi nomenklatūras virsbūve, kura cer izmantot LTF nosaukuma popularitāti un palikušos atbalstītājus, lai vāktu balsis Saeimas vēlēšanās.

Iekšējā krīze Tautas frontē izpaudās pat 5. kongresā notikušo priekšsēdētāja vēlēšanu laikā. Par

bijušo marksisma-lenīnisma katedras vadītāju U. Augstkalnu pirmajā vēlēšanu kārtā balsoja 200 delegāti, pret — 218, bet otrajā kārtā viņš tika ievēlēts ar vēl mazāku balsu skaitu — 192.

Pirmskongresa intervijā laikrakstam «Latvijas Jaunatne» U. Augstkalns apgalvoja, ka LTF galvenais uzdevums ir cīņa par varu. Tai pat laikā frontes vadība nespēj formulēt skaidru programmu tautsaimniecības izejai no krīzes un sociālo jautājumu atrisināšanai. Vienkāršāk ir izteikt neuzticību Augstākajai un Ministru Padomēm, norobežojoties no jebkādas atbildības par to (ne)padarīto. Nav gan skaidrs, kā vienlaikus var noraidīt valdību un atbalstīt premjerministra darbību.

Arī Saeimas vēlēšanās visu demokrātisko spēku vienotībai būs liela nozīme. Tikai, manuprāt, tai nav jābūt vienotībai, visiem balsojot par vienu partiju vai kustību. Katram, kas jūt atbildību par Latvijas nākotni, būtu jāiet balsot, bet tikai par to programmu un organizāciju, kura šķiet tuvāka. Lauciniekiem tā varētu būt Zemnieku savienība, inteliģencei — Demokrātiskā centra partija, vides draugiem — Zaļo partija, bet varbūt arī citādāk. Ja nebalsosim mēs, vēlēšanās uzvarēs citi. Mums ir jābūt vienotiem, bet mēs nekad vairs nebūsim vienādi.

V. Gercāns, bijušais LTF biedrs, LTF 3. kongresa delegāts

JAUNIEŠIEM PAR GARĪGUMU jeb Gaišas domas par Franciju

Gandrīz nejausi iekļuva to četrdesmit sešu cilvēku skaitā, kuriem šogad izdevās pabūt Francijā. Un nevis parastā ekskursijā ar kādas tūrisma firmas starpniecību, bet gan savādas auras apdvestā ļaužu grupā, kuras mērķis bija nokļūt mazā Burgundijas pilsētā Tezē. Šeit atrodas otrā pasaules kara nogalē dibinātais ekumēniskais (dažādu konfesiju kristiešu) klosteris.

Tā slava un nopietni ievirzītais darbs jaunatnes garīgajā audzināšanā ir pārkāpis vienas valsts robežas un sasniedzis arī Baltiju. Šajā braucienā kopā pulcējās cilvēki no dažādām draudzēm, bet galvenās organizatoriskās rūpes bija uzņēmusies Ogres luterāņu draudze, kuru vadīja viena no nedaudzajām sievietēm mācītājām Sarmīte Fišere. Ar «Ikarusu» četrās nakts izbraucām cauri Eiropai.

Tezē ekumēniskajā klosterī dzīvo un darbojas 90 brāļi — tā dibinātāja brāļa Rožē vadībā. Viņš sevi visu atdevis kalpošanai Dievam un cilvēkiem. Klosters priekšnieks uztur draudzīgas attiecības ar māti Terēzi. Viņi kopā ir uzrakstījuši un izdevuši vairākas grāmatas.

Tezē klosters Samierināšanās zinātni ir stipri atšķirīga no mūsu dievnamiem. Un ne jau tikai arhitektoniskajā ziņā. Mani ļoti pārsteidza pieticīgais noformējums: priekšā nav altāra. Bet ķemikas kastītēs, kuras veido it kā kalnu grēdas, deg svečītes. Redzētais mani atsaucā Evāņģēlijā

lasītos vārdus: «Ticiet gaismai, kamēr jums ir gaisma, lai jūs taptu gaismas bērni!»

Šeit uzņem jauniešus no visas pasaules, dažādu konfesiju pārstāvjus. Arī šeit dzīvojošie mūki pārstāv divdesmit dažādas tautības. Ir uzcelti īpaši paviljoni, kur pulcēties, sludināt mācību. Un lādēļ arī šeit pulcējas dažāda vecuma cilvēki, kas meklē Dievu vai jau ir to atraduši. Tie, kas šeit ierodas jau otro vai trešo reizi, ir iemācījušies franču valodu, lai varētu saprast savus vienaudžus un diskutēt ar tiem.

Baznīcā tiek sludināta Evāņģēlija mācība, daudz dziedāts. Dziesmu teksti latīņu, franču un angļu valodās ir ļoti īsi, bet tie vairākkārt atkārtojas. Ļoti zīmīgs ir klušešanas moments. Moments, kad katrs ir vienatnē ar sevi un Dievu. Šeit aizvadītājā nedēļā man radās atziņa, pat apņemšanās ziedoties, kādam palīdzēt, neprasot «Kas man par to būs?». Radās, pareizāk būtu teikt, nostiprinājās pārliecība par savu ticību.

Viens no mūkiem — Lūkass, francūzis pēc tautības, bija apguvis krievu valodu. Tas tika izdarīts speciāli, lai varētu saprasties ar Baltijas valstu jauniešiem. Mūkiem jau ir izveidojies priekšstats par Baltijas tautām kā dziedošām nācijām. Arī mūsu grupa dziedāja. Pārsteigumu sagādāja mūsu himna, kas sākas ar vārdiem «Dievs, svētī Latviju!». Viņiem likās ļoti neparasts šāds vārdu salikums. Katru gadu brālis Rožē raksta

Vēstuli no Tezē. Šogad šī uzruna saucās «Mīlestība — brīvības avots» un mašīnrakstā tā aizņem astoņas lapaspuses. Man ļoti zīmīgs šķiet teiktais:

«Šajā gadsimtā daudzas pasaules daļas ir pārņēmis ticības panīkums. Ir radies tuksnesis, kuru mēģina aizpildīt neskaitāmi dažāda veida reliģijas strāvājumi. Ticības pagrimuma priekšā mēs jūtam atbildību nemainīties. Par būtiskāko kļūst sevis saglabāšana Kristum.

Šodien daudzi jaunie cilvēki ir izslāpuši pēc patiesīguma ticībā. Nav jābrīnās, ka viņus ir samulsinājusi šķelšanās to starpā, kas atklāti apliecina ticību vienai un tai pašai augšāmceltā Kristus mīlestībai. Lai pasludinātu Kristus mācību, vai ir kaut kas svarīgāks, kā parādīt samierināšanos konkrētā rīcībā? Būtiski ir atcerēties, ka Kristus neatnāca, lai uzsāktu vēl vienu reliģiju, bet piedāvāja dzīvot vienībā ar Viņu. Un kad baznīca, — šī īpašā kopība, kurā ir iemiesojies Kristus, riskētu samierināties, Evāņģēlija gaisma vairs nevarētu maldināt.»

Gadu mijā Tezē klosteris rīko Eiropas jauniešu tikšanos. Šogad dažādu konfesiju jaunieši pulcēsies Viņē.

Ar gaišām domām par Franciju aicinu ikkatru vairāk domāt par garīgumu, jo tieši gara gaismā mēs radīsim sevi spēkus izdzīvot šajos nebūt ne viegļajos laikos.

Daiga Lapāne,
J.Raiņa Jāsmuizāzes muzeja
galvenā speciāliste

DOMĀSIM PAR KULTŪRVIDI

Krīze ir skārusi visas mūsu dzīves jomas, nepaejot garām kultūras pieminekļu aizsardzības sistēmai, kas šobrīd atrodas kardinālas reorganizācija stadijā. Par jaunākiem atzinumiem kultūras pieminekļu aizsardzībā un visvairāk sasāpējušām Latgales kultūras pieminekļu problēmām (tajā skaitā par Aglonu, bet šoreiz ne par to) bija runa 15. oktobrī Daugavpilī, kur notika seminārs «Latgales kultūras vērtību pārmantojamība», piedaloties vadošiem republikas speciālistiem J.Batragam, J.Dambim, J.Lejniekam, O.Spārītīm un citiem. Daļēji pārstāstot augšminēto kungu sacīto, atļaujiet man, cienījamie lasītāji, jūsu uzmanību pievērst mūsu kultūras pieminekļu saglabāšanas problēmām, ņemot kultūrvides saglabāšanas problēmām.

Uz kultūras pieminekļiem šodien raudzīties vajadzētu no divējādiem viedokļiem — pirmkārt, kultūras pieminekļi kā mūsu kultūras un vēstures sastāvdaļa, kā ētiska vērtība, un, otrkārt, kā materiāla vērtība, kā potenciāls īpašnieka ienākumu avots.

Kultūras pieminekļu aizsardzības pirmsākumi Latvijā meklējami tālajā 1923. gadā. Arī Padomju Latvijas laikos kultūras pieminekļu aizsardzības sistēmai bija izveidojusies sava niša kopējā «tautas saimniecības kompleksā». Pastāvēja teritoriālā plānošana, pilsētu un ciemu ģenerālā plānošana, kas, jāatzīst, daudzreiz formāli, bet tomēr respektēja kultūras pieminekļu aizsardzības prasības.

Šobrīd, sabrūkot vecajai sistēmai, nenotiekot teritoriālajai plānošanai, mainoties īpašuma formām, kultūras pieminekļu aizsardzība ir nonākusi faktiski šo pieminekļu īpašnieku rokās. Uz šiem cilvēkiem gulstas īpaša atbildība — lielā mērā veidot apkārtnes kultūrvidi. Jāsāk ir no pamatjautājumu risināšanas — vides attīstība un pilnveidošana — veidojot Latvijas telpu un kā organisku sastāvdaļu tajā Latgales, Preiļu rajona, pagasta, muižas ansambļa, zemnieku sētas, pilskalna, u.t.t. telpu. Mūsu rajons, kā izsenis apdzīvota teritorija, ir pārbagāts ar kultūras pieminekļiem. Tie veido rajona kultūrvidi, tie nosaka katras vietas kolorītu, uzsver tās neatkarīgumu un ainavisko vērtību. Šodienas situācijā, īpašniekiem domājot par kultūras pieminekļa atbilstību, jārespektē pats svarīgākais — vides kopība ar kultūras pieminekli. Daudzviet pats pieminekļi vēl turas, bet tā apkārtnē ir nolaiستا vai pat sagan-dēta, uzceļot neiederīgas ēkas vai

citā veidā, un pats pieminekļi līdz ar to zaudē milzīgi daudz, jo tā vērtība parādās vienīgi kopībā ar pārējiem ainavas elementiem. Gluži praktiski skaistais sauklis — vides veidošana — šodien bieži ir visnotaļ sāpīga lieta: kaut vai Preiļu parks — tas ir pašsaprotami un neapstrīdami, ka tur nedrīkst atrasties dzīvojamās mājas ar burkānu dōbēm un zirgu ganībām un tās agrāk vai vēlāk nāksies no turienes izvākt —, bet skaidrs, ka viegli tas nev.

Šodien no kultūras pieminekļu īpašniekiem neviens kategoriski nepieprasa tos momentāli savest pilnīgā kārtībā. Ar laiku prasības pret īpašniekiem, protams, pieaugs. Būt īpašumā kultūras piemineklim nozīmē dārgu prieku, ko varēs atļauties vienīgi bagāti un gudri cilvēki un organizācijas. Šodien par mērauklu der ne naudas-maka biežums, bet attieksme un sapratne. Daudzviet kultūras pieminekļa brūkšanas turpināšanos var novērst pavisam vienkāršiem paņēmieniem, kam nekādi milzu līdzekļi nav vajadzīgi. Daļrunīgs piemērs — Preiļu pils zirgu stallja pamati steidzami jāatbrīvo no krūmiem, kuru saknes irdina un drupina pamatus. Starp citu, kuri bija tie brašie deputāti, kuri savā priekšvēlēšanu programmā tiecās atjaunot Preiļu pils kompleksu?..

Ir izveidota Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Tās speciālisti segs zināšanu trūkumu īpašniekiem. Tā ka, mīļie īpašnieki, nepāļāsim bezpalīdzīgi rokas un arī ar lauzni un cirvi bez apdoma neskriesim glābt mūsu nabaga kultūras pieminekļus.

Inese Stūre,
Preiļu rajona Valsts kultūras
pieminekļu aizsardzības
inspektore

*Uzsnīga
sniedzīnš balts!
Bet vai mums
palika silti?*

J.Silicka foto

Atbildam uz jautājumu

Par apgādnieka pienākumiem

Uz divu darbnespējīgu vientuļu preliešu jautājumu par apgādnieka pienākumiem palīdzības sniegšanā atbild juriste I.BEITĀNE.

Par vientuļo darbnespējīgo cilvēku apkalpošanu noslēdz līgumu.

Pilsoņa, kas uzņemas veco cilvēku apkalpošanu, pienākumos ietilpst:

— sniegt palīdzību personiskās higiēnas, dzīvojamās platības, pagalma uzkopšanā;

— 1, 3, 7 reizes nedēļā piegādāt pārtikas, rūpniecības preces, medikamentus;

— nodot un nogādāt mantas un mājas iedzīves priekšmetus sadzīves pakalpojumu uzņēmumos;

— apmaksāt komunālos pakal-

pojumus un izpildīt citus vienreizējus lūgumus, uzdevumus;

— izpildīt vientuļa veca cilvēka lūgumus, saistītus ar sarakstīšanas ar radniekiem un draugiem;

— palīdzēt saņemt medicīnisko palīdzību;

— uzturēt sakarus ar pēdējo darba vietu;

— palīdzēt apstrādāt sakņu darziņu, pienest malku vai ogles dzīvokli vai mājā utt.

Protams, katrā konkrētā gadījumā var būt arī citi palīdzības sniegšanas veidi.

Kad zvans no stundas izskanējis

Tikšanās ar mākslinieci

Mūsu grūtajā laikā cilvēkiem vajag atpūsties, atslēgties no apkārtējām problēmām. Un ir cilvēki, kas šajā sarežģītajā izdzīvošanas periodā dāvā cilvēkiem prieku ar savu darbu. Tāds cilvēks ir arī māksliniece Ināra Jurāne, kura šī gada 23. oktobrī viesojās mūsu — Jaunsilavu pamatskolā ar savu gleznu izstādi. Tiekoties ar skolas kolektīvu, māksliniece pastāstīja par sevi, savu darba stilu, dalījās pārdomās par mākslas lomu cilvēka dzīvē.

Ināras Jurānes darbos pārsvārā attēlotas dabas ainavas, viņai patīk iemūžināt ziedus, kuru dzīve ir tik īsa. Pēc rakstura māksliniece ir optimiste, bet viņas gleznās vairāk dominē skumjais tonis. Varbūt tāpēc, ka darbi top tādos brīžos, kad kaut kas sāp, sadusmo, kad nomāc vientuļība. Nereti gleznas top spontāni, pat īsti nezinoš, kas iznāks.

Ināra zīmē pati sev, nedomājot, vai tas patīks apkārtējiem. Gleznas ir savdabīgas, pirmajā brīdī liekas pat neierastas. Bet pie tām gribas atgriezties un pakavēties vēl un vēl.

**Mākslinieces Ināras
Jurānes gleznas būs
skatāmas un
nopērkamas Jaunsilavu
pamatskolā līdz šī gada
23. novembrim.**

Ineta Bivbāne,
ārpusklases darba organizatore

Ekskursija uz Rokišķiem

Vienā no septembra nogales dienām jau agrā rītā mūsu klase sapulcējās pie Līvānu 1. vidusskolas. Mēs devāmies ekskursijā! Tā bija mūsu klases audzinātājas M.Rimšas ideja — aizbraukt uz Lietuvas Republiku, uz Rokišķu skolu un iepazīties ar 5. klases skolēniem. Mūsu ierašanās Rokišķu vidusskolā nebija gaidīta un priecīgi pārsteidza lietuviešus. Mēs savukārt bijām priecīgi par viņu viesmīlību. Rokišķos ir četras skolas. Mēs pabijām vienā no visvecākajām skolām, kura grib atjaunot ģimnāzijas nosaukumu. Tur iepazīnāmies ar 5.d klases skolēniem. Atstājām viņiem savu adresi, lai sarakstītos un draudzētos. Kamēr mēs apskatījām nelielo skolas muzeju, tikmēr gādīgās lietuviešu skolotājas jau bija sagatavojušas karstu tēju.

Ar skolotāju palīdzību mēs iekļuvām vienā no skaistākajām Lietuvas baznīcām, kura atrodas Rokišķos. Šīs baznīcas lielākā mākslinieciskā vērtība ir kokgriezumi un vitražas. Tādas pašas Rokišķos grieztas pasakas mūs apbūra Rokišķu novadpētniecības muzejā.

Iespaidiem bagāti un iztērējuši pēdējo krievu naudiņu, mēs devāmies mājupceļā. Pēc nepilnas stundas brauciena mēs bijām netālu no Ilūkstes «Siguldiņā». Tas arī bija otrais pārsteigums, ko gribēja sagādāt mūsu klases audzinātāja. Daudzi ir bijuši Tērvetes Sprīdīšos, bet tikai nedaudzi zina, ka ne mazāk skaisti un interesanti ir tā saucamajā «Siguldiņā».

Aivars Kalvāns,
Liene Kazakova,
Līvānu 1. vidusskolas
5.a klases skolēni

SPORTA KLUBS «CERĪBA» INFORMĒ

Basketbols

►Latvijas Jaunatnes Basketbola ligas meistarsacīkstēs C II vecuma grupā (1980. dz. g.) pirmajā spēlē Līvānu zēni zaudēja Gulbenes komandai ar rezultātu 71:42.

D-II grupā (1982. dz. g.) mūsu rajonu pārstāv Preiļu un Līvānu komandas. Savstarpējā spēlē pāriki izrādījās prelieši (55:5). Pēc tam abām mūsu komandām vajadzēja atzīt Gulbenes zēnu pārākumu (Preiļi — Gulbene — 21:55, Līvāni — Gulbene — 10:72).

Šajās sacensībās abās vecuma grupās startēja 10 komandas, kuras sacenšas 2 riņķos, bet pēc tam 4 labākās komandas cīnās finālturnīrā.

Savukārt meitenes 4 vecuma grupās piedalās Latvijas Jaunatnes Sporta Centra sacensībās. Aizvadītais zonāls sacensības, kur mūsu komandu pretinieces bija Valmieras, Rēzeknes un Gulbenes meitenes, B grupā (1977./78. dz. g.) un «C-II» grupā (1980. dz. g.) līvānietes izcīnīja pirmo vietu priekšsacīkstēs. «C-I» (1979. dz. g.) un «D-I» (1981. dz. g.) grupās Līvānu meitenes izcīnīja otro vietu. Visas četras komandas turpinās sacensības, jo

nākamajā posmā iekļuva pirmo divu vietu ieguvējas.

►Sākušās spēles Latvijas basketbola čempionāta 1. līgā. Līvānu «Linga» pirmajā spēlē pārspēja Cēsu komandu ar rezultātu 107:84. Ne tik spoži klājās Līvānu sieviešu komandai, kurai pirmajās spēlēs nācās piekāpties «Adažiem» (49:104), Ventspilij (73:76) un Liepājais (40:69).

Futbols

►Latvijas Futbola Federācijas rīkotajā turnīrā «Latvijas zvaigznes» zonālajās sacensībās Preiļu 1. vidusskolas zēni pārspēja Rēzeknes 5. vidusskolu (2:0) un Vīļānu vidusskolu ar rezultātu 10:0 un kvalificējās turpmākajām cīņām.

Volejbols

►Sācies Preiļu pilsētas čempionāts, kurā piedalās 5 sieviešu un 7 vīriešu komandas. Dāmu konkurencē aizvadītas pirmās spēles: «Cerība-78» — «Cerība» (3:0), kooperatīvā skola — Riebiņi (3:0), «Cerība-78» — kooperatīvā skola (3:1).

Imants Babris,
sporta kluba «Cerība»
priekšsēdētājs

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Otrdiena, 3. novembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Koncerts. 18.25 Temīdas svaros. 19.10 Arēna. 19.35 Vizīte. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 LR Augstākajā Padomē. Ziņas. 21.25 Kinovakars. Mīļotā no Sarkanās mājas. Dok. filma. Mult. filma pieaugušajiem. Mana mazā sieviņa. Mākslas filma. 23.25 Nakts ziņas.

Latvijas TV II
17.00 CNN ziņu apskats.

Ostankinas TV
18.00 Bagātie arī raud. 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Divas divkaujas. Mākslas filma. 1. sērija. 22.15 Spektrs. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV
15.00 TV birža. 15.30 Mult. filma. 15.40 Francijas programma pirmsskolas vecuma bērniem. 16.00 Ziņas bērniem. 16.15 Smirnovu ģimene. Kā dzīvot turpmāk. TV filma. 17.00 Mohikāņi. 17.30 Krievijas

parlamenta vētnesis. 17.45 Patiesības glabātāji. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 94. sērija. 20.15 Mākslas laukums. 20.30 Koncerts. 21.00 Mana tēvzeme. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.00 Eksāmens mūzikā.

Latgales TV
18.45 Latgales ziņas (krievu val.). 21.45 Sludinājumi. 21.55 Latgales ziņas.

Trešdiena, 4. novembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Koncerts. 18.40 Brīvais mikrofonis. 19.30 Mūzikas pasaule. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 Kinospēle. 22.10 Līc. 22.25 Popmūzika. 23.30 Nakts ziņas.

Latvijas TV II
17.00 Runāsim vāciski! 5. nodarbība. 17.25 Kristīgā programma. Ostankinas TV

17.55 Futbols. Maskavas Torpedo - Spānijas Real. 20.00 Ziņas. 20.40 Divas divkaujas. Mākslas filma. 2.

sērija. 21.45 Biznesa pasaulē. 22.30 Spektrs. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Mana tēvzeme. 8.50 Maskava - Kasiopeja. Mākslas filma. 10.15 Paralēles. 10.30 Retro. 11.00 Es jums piesaku karu. Mākslas filma. 12.25 Mult. filma. 12.35 Informatīvi komerciāla programma. 12.40 Zemniecības jautājumi. 13.00 Vēstis. 15.00 Bizness. Jauni vārdi. 15.15 Tālie Austrumi. 16.00 Ziņas bērniem. 16.15 Smirnovu ģimene. Kā

dzīvot turpmāk? TV filma. 17.00 Kristīgā programma. 17.30 Noskaidrosim! 17.45 Mult. filma. 17.55 Santabarbara. 95. sērija. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Trusītis, kurš atnāca vakariņās. ASV mult. filma. 19.35 Futbols. Kijevas Dinamo - Beļģijas Anderlecht. 21.05 Kinokamera pēta pagātnei. 21.45 Programma EKS. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.00 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 23.30 Modes māksla.

Ceturtdiena, 5. novembris

Latvijas TV I
18.00 Ziņas. 18.15 Reģionālās TV piedāvā... 18.50 Koncerts. 19.00 Rīga videoversijā. 19.30 Programma Neatkarība. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.05 Sports. 21.10 LR Augstākajā Padomē. Ziņas. 21.30 Programma X. 23.00 Mīlestība. Bet varbūt laiks? Dzied J. Hiršs un V. Liepiņš. 23.30 Nakts ziņas.

Latvijas TV II
17.00 CNN ziņu apskats. Ostankinas TV

18.00 Bagātie arī raud. 18.45 Vā-

cijas skatu laukums. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Loto Miljons. 21.10 Spektrs. 21.40 Futbols. Maskavas Dinamo - Itālijas Torino. 23.00 Ziņas.

Krievijas TV
7.00 Vēstis. 7.25 Lietišķu cilvēku laiks. 7.55 Kinokamera pēta pagātnei. 8.35 Mult. filma. Pusaudži Visumā. Mākslas filma. 10.55 ASV mult. filma. 10.15 Vajabrīdis. 10.30 K-2 piedāvā... 11.00 Santabarbara. 94. sērija. 12.35 Informatīvi komerciāla programma. 12.40 Zemniecības jau-

tājums. 13.00 Vēstis. 15.00 Termināls. 15.30 Studija Rost. 16.00 Ziņas bērniem. 16.15 Kosmopolise. 17.00 Reportāžas no NATO. 17.30 Krievijas parlamenta vētnesis. 17.45 Krievijas enciklopēdija. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Santabarbara. 96. sērija. 20.15 Hrono. 20.45 Speciālais komercvēstnesis. 21.00 Klusais nams. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.00 Krievijas Konstitucionālās tiesas zālē. 23.30 Klusais nams.

APDROŠINĀŠANAS AKCIJU SABIEDRĪBAS «DUKĀTS» PREIĻU RAJONA NODALA

saviem klientiem ar šī gada 1. septembri piedāvā papildus jaunus apdrošināšanas pakalpojumus.

I ilgtermiņa dzīvības apdrošināšana.

Ilgtermiņa dzīvības apdrošināšana ir brīvprātīga pilsoņu naudas līdzekļu uzkrāšanas forma, kas dod iespēju dzīvības apdrošinātājam iegūt pabalstus veselības uzlabošanai nelaimis un saslimšanas gadījumos. Līgumus slēdz ar Latvijas Republikā pastāvīgi dzīvojošiem iedzīvotājiem uz 3, 4, 5, 10, 15 un 20 gadiem par dzīvības apdrošināšanu vecumā no 1 līdz 70 gadiem. Apdrošināšanas līgumu ar bērniem (līdz 16 gadiem) slēdz viņu vecāki. Dzīvības apdrošināšanas minimālā summa ir valdības oficiāli noteiktais piecu minimālo algu apjoms līguma parakstīšanas brīdī. Visā apdrošināšanas laikā līgumus apdrošinājuma un apdrošināšanas maksājuma summas ir koriģējamas, ja klients vēlas, ar Latvijas Republikā izmantojamās naudas inflācijas koeficientu.

Dzīvības apdrošināšanas maksājumu likmes (%) no apdrošinājuma summas ir sekojošas:

vecumā no 1 - 16 gadiem	95%	93%	91%	71%	61%	51%
no 17 līdz 25 gadiem	96%	94%	92%	72%	62%	52%
no 26 līdz 35 gadiem	97%	95%	93%	73%	63%	53%
no 36 līdz 49 gadiem	98%	96%	94%	74%	64%	54%
no 50 līdz 70 gadiem	99%	97%	95%	75%	65%	55%

Tas nozīmē, ja, piemēram, klients 30 gadu vecumā apdrošina dzīvību uz 50 000 rbļ. uz 20 gadiem, tad viņš sabiedrībai maksājumus samaksā 53 %, tas ir, 26 500 rbļ., bet, izbeidzoties apdrošināšanas laikam, tas ir, pēc 20 gadiem, saņem 50 000 rbļ.

Apdrošinājuma maksājums var maksāt reizi mēnesī, ceturksnī vai gadā, kā arī var samaksāt uz priekšu, izdarot vienreizēju maksājumu.

II Apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem.

Atbilstoši nosacījumiem sabiedrība slēdz līgumus ar Latvijas Republikā pastāvīgi dzīvojošiem iedzīvotājiem uz 1 gadu par apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem vecumā no 1 līdz 70 gadiem, pielietojot sekojošos tarifus likmes:

- 1) Bērniem vecumā no 1 līdz 16 gadiem — 10 rbļ. gadā no 1000 rbļ.
- 2) intelektuālā darba veicējiem un kalpotājiem — 15 rbļ. gadā no 1000 rbļ.
- 3) Fiziskā darba veicējiem — 20 rbļ. gadā no 1000 rbļ.
- 4) Profesiju pārstāvjiem, kuru darbs saistīts ar paaugstinātu risku — 25 rbļ. gadā no 1000 rbļ.

III Realizējam par valūtu (DM) zālās kartes braucieniem uz Poliju un citām Eiropas valstīm par šādiem tarifiem:

1) Uz Poliju	5 dienas	15 dienas	1 mēnesis
vieglās automašīnas	20	50	100
smagās automašīnas	40	100	200
2) Uz Eiropas valstīm	15 dienas	1 mēnesis	
vieglās automašīnas	97	165	
smagās automašīnas	193	348	

Apdrošināšanas akciju sabiedrības «Dukāts» Preiļu rajona nodaļa lūdz atsaukties pa telefonu 22562 Sijukalna, Rudzāņu, Rušonas pagastu iedzīvotājus, kuri vēlētos strādāt par aģentiem - iekasotiem šajos pagastos.

!!!
Elektroenerģijas patērētāju zināšanai

ENERGOKONTROLE PAZIŅO,
ka no 1992. gada 1. novembra maksa par elektroenerģiju individuālajiem patērētājiem būs 3,36 LVR par 1 kilovattstundu, rēķinot arī apgrozījuma nodokli.

Lūdzam savlaicīgi samaksāt par izlietoto elektroenerģiju, lai izvairītos no liekiem izdevumiem par atkārtotu pieslēgšanu.

• Līvānu patērētāju biedrība •
Iepērk no iedzīvotājiem cūkgalu, lilelopu un aitas galu par līgumcēnām.

Biedrības valde

Preiļu SIA «AVJ & Co» veikalā
pieņem komisijā jaunās republikā ražotas un importa preces.

Adrese: Pļaviņu ielā 6, tel. 22321.

DARBA LAIKS
no 10.00 līdz 19.00,
sestdienās —
no 10.00 līdz 14.00.
BRĪVDIENA —
svētdiena.

4. novembrī
plkst. 14.00
Preiļu rajona TDP valdes ēkas zālē (Raiņa bulvārī 19)
NOTIKS
akciju sabiedrības «LATVIJAS TAUTAS BANKA»
Preiļu nodaļas dibināšanas sapulce.
Aicināti piedalīties visi interesenti.

PĒRK
vara lūžņus. Ir transports.
Zvanīt Jēkabpils 36215
no 17 līdz 20.

Firma «Erato»
nelielām partijām pārdod Vācijā ražotu spirtu ROYAL.
Ir kvalitātes sertifikāts.
Tālr. 22752.

Pārdod
lokano 4 dzīslu vara kabeli 3 x 1,5 x 1 + 1 (100 m) un 3 x 2,5 x 2 + 1, (50 m).
Cena 50 rbļ. par metru.
Tālrunis 21838.

Ja šodien Jūs nevarat atrast darbu,
zvaniet pa tel. 21450
no 11 līdz 15.

Pārdod vieglo automašīnu, akumulatoru 6 ST 180 A iepakojumā tel. 12222.

Tu, mīļā māt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura nepārnāk.
Sāpju brīdī esam kopā ar Bernadītu, pavado MĀMIŅU kapu kalnā.
Mājas kaimiņi!

Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Upeniekam sakarā ar TĒVA nāvi.
Folkloras kopa «Vidsmuiža»

Ik gadus ābeles vēl ziedos plauks,
Tik sīnā māmujā vairs ciemos neatnāks.
Izsakām dziļu līdzjūtību Mēdejaļ Arefjevai, MĀTI smiltājā pavadot.
Maizes kombināta kolektīvs

Tas vismagākais brīdis, kad mātes sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas.
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst,
Un tukšās kā klajums kļūst mūsu mājas.
A. Vējāns
Skunju brīdī esam kopā ar Bernadītu Ivanāni, MĀTI smiltājā guldot.
Darba biedri

Līvānu pilsētas TDP privatizācijas komisija
1992. gada 5. decembrī plkst 11.00 pilsētas valdes sēžu zālē rīko pašvaldību īpašuma izsoli
sekojošiem objektiem:
 glābšanas stācijai un dzīves pakalpojumu kompleksam (pirtij, veļas mazgātavai, ķīmiskajai tīrītavai).
Reģistrācija notiks Līvānu pilsētas valdes kancelejā darbdienās no plkst. 8.30 līdz 17.00 līdz š. g. 01.12.92.
Tuvākas ziņas pa telefonu 43813.

Vēl galā nav darbs,
Vēl nebeidzas dziesma.
Iejaucās liktenis skarbs —
Nodzīsa dzīvības liesma.
J.Sirmbārdis
Dalām hēdu smagu un izsakām līdzjūtību Jutas LEIČAS piederīgajiem, izvadot viņu pēdējā gaitā.
Republikāniskā projektēšanas un māju celtniecības tresta kolektīvs un arodu organizācija

Pārdod
māju Līvānos (ir saimniecības ēkas, pirts, apkurināmā siltumnīca 200 kv.m). Tālrunis 42558.

«Jawa»-350/634. Tālrunis 41392;

graudus. Tālr. 34439.

Pērk
vara lūžņus, bronzu. Zvanīt Jēkabpils 63949.

Paju sabiedrība «PELĒCI»
pārdod āboliņa, timotiņa, auzenes sēklu un teļus par līgumcēnām.

BIZNESA CENTRS

PRAKTISKĀS GRĀMATVEDĪBAS UN UZSKAITES KURSOS
Birznieka Biznesa Centra Daugavpils filiālē
Jūs iemācīsieties strādāt atbilstoši pasaules standartiem un reālajiem apstākļiem.
tel. (254)-21256
darba laikā